

Limburgers in het buitenland

Limburgse schakers kiezen het ruime sop! Ze trekken de wijde wereld in. Enkele spelers hebben meegedaan aan zomertoernooien in Frankrijk, Denemarken en Tsjechië.

Bas van der Grinten uit Venlo deed mee aan een groot toernooi in Kopenhagen (Denemarken). Daar was een veld van 280 deelnemers met een indrukwekkende hoeveelheid titelhouders (23 grootmeesters en 15 Internationaal Meesters). Als clubschaker heb je natuurlijk niet de illusie om het toernooi te winnen. Zo'n toernooi is natuurlijk ook 'n beetje een (schaak-)vakantie. Bas scoorde 5 punten uit 9 partijen. Hij werd 156e. Heel netjes, want gezien de speelsterktes zou hij rond de 180e positie ingeschat mogen worden. Voor Bas liep de familie Eljanov als een rode draad door het toernooi. In de eerste ronde speelde hij tegen IM Vladimir Eljanov (rating 2375). Dat werd een nederlaag, tamelijk logisch gezien de rating van Bas (1921). Enkele ronden later kon Bas sportieve revanche nemen op de schaakfamilie door te winnen van de schoondochter van zijn eerdere tegenstander, WIM Olena Dvoretzka (2156). Hij kan dus zeggen dat hij tegen de

familie 1-1 heeft gespeeld!

Tom Bus uit Geleen deed mee aan het Czech Open in Pardubice (Tsjechië). Tom scoorde in de groep Open A 3,5 uit 9. Jeugdspellster Judith Hendrix uit Haalen is in dit toernooi geëindigd op een mooie score van 6,5 uit 9. Zij speelde in de groep Open E.

Thijmen Smith uit Venlo deed mee aan een jeugdtoernooi in Saint Lo (Frankrijk). Hij behaalde een knappe score van 6,5 uit 9, goed voor een TPR van 2150 en een 10e plaats in een veld van meer dan 200 deelnemers. Tegen een IM met 500 ratingpunten méér wist hij remise te behalen.

Wit: Thijmen Smith (1945)
Zwart: IM Tiberiu Georgescu (2442)

Saint Lo, 10-07-2008

Commentaar: Thijmen Smith

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 g6 6.Le3 Lg7 7.f3 o-o

8.Dd2 Pc6 9.Lc4 Ld7 10.o-o-o Tb8 11.Lb3 Pa5 12.Lh6 Lxh6 13.Dxh6 b5 14.h4 e5 15.Pde2 b4 16.Pd5 Pxb3+ 17.axb3 Pxd5 18.Txd5 Dc7
Hier week de Roemeen als eerste af van de theorie. Normaal doet zwart eerst 18... Le6 of 18... Tb6 om nog de mogelijkheid te behouden om na h5 g5 te spelen.

19.h5 Tfc8 20.c4
[20.Td2?! Hiermee blijft de toren gebonden aan de pion. Ik wilde dit vermijden zodat ik mijn toren kon gebruiken voor de aanval. 20...Le6 21.hxg6 fxg6 22.Kb1 Tb6 23.f4 Lg4 24.Th4 Lxe2 25.Txe2 Tc6 26.f5 d5 (26...Txc2? 27.Txc2 Dxc2+ 28.Ka2 Dc7 29.fxg6+-) 27.exd5 Txc2 28.Txc2 Dxc2+ 29.Ka2 Tc7 Met een erg onduidelijke stelling.]
20...bxc3 21.Pxc3 Le6 22.hxg6 fxg6

ZIE DIAGRAM 1

23.Txd6! Dxd6 24.Dxh7+ Kf8 25.Dxg6

ZIE DIAGRAM 2

[25.Dh6+ Dit is ook al eeuwig schaak! 25...Kf7 (25...Ke7?! 26.Dg5+! Kd7 27.Td1 Dxd1+ 28.Kxd1 Lxb3+±) 26.Dh7+ Kf6 27.Dh4+ g5 28.Dh6+ Kf7 29.Dh7+ Kf8 30.Dh6+]

Diagram 1

Diagram 2

25...Ke7??

[25...Txc3+ Dit is de laatste winstpoging van zwart. Zwart moet wat terug offeren om zijn voordeel te behouden. 26.bxc3 (26.Kb1?? Dd3+ 27.Ka1 Ke7+) 26...Da3+ 27.Kd2 Db2+ (27...Td8+! 28.Ke3 Dc5+ 29.Ke2 Db5+ 30.c4±) 28.Ke3 Dxc3+ 29.Kf2 Dd2+ 30.Kg3 Df4+ 31.Kf2 Kg3 32.Th7+ Lf7 33.Dc6 Dd2+ 34.Kg1 Dd4+ 35.Kh2 Td8 36.Dg6 Tf8? Hier heeft wit genoeg compensatie voor zijn stuk.]
26.Th7+ Kd8 27.Df6+ Ke8 28.Dg6+?

[28.Dh8+ Dit was de winstkans van wit geweest! 28...Df8 29.Dxe5 Txc3+ 30.bxc3? Niet zo, want dan heeft zwart eeuwig schaak door een briljant torenoffer! 30...Da3+

31.Kd2 Td8+ 32.Ke3 Dc1+ 33.Kf2 Td2+! 34.Kg3 Txc3+!!=; 28.Dh8+ Df8 29.Dxe5 Txc3+ Dus niet op c3 slaan maar 30.Kb1!! Tb6 31.bxc3 Dd6 32.Dxd6 Txd6 33.Txa7 Lxb3 Met een beter eindspel voor wit. Dit is technisch gewonnen, maar wel zeer moeilijk!]
28...Kd8 29.Df6+ Ke8 30.Dg6+ Kd8 31.Df6+ (1/2-1/2)

Bijzondere stukken (I)

In de loop van vele eeuwen zijn prachtige schaakstukken gemaakt. In een serie van vier afleveringen laten we een aantal bijzondere exemplaren zien. Vandaag deel 1.

Deze stukken zijn beschreven in het boek *'Chessmen Art and History'* van het Limburgse echtpaar Mathieu en Ine Kloprogge-Lahaije (geboren en getogen in Kerkrade, nu woonachtig in Hilversum). Zij behandelen eeuwenoude schaakstukken uit de hele wereld met hun achtergronden, ontwerpers, makers, opdrachtgevers.

Foto 1: Paard, hout. Vermoedelijk Afghanistan; 8e/10e eeuw. Hoogte 10 cm. Hoogte sokkel 2,5 cm. Het

spel werd pas vele eeuwen later bekend in Europa. In Nederland pas in de 13e eeuw, aldus dr. A. v.d. Linde.

Foto 2: Deze bijzondere koningin, gestoken uit ivoor uit een blok materiaal, is van Franse afkomst en dateert uit 1650. De vrouw staat in een vreemde houding, maar ook haar hoofd is misvormd. Medici veronderstellen dat de vrouw lijdt aan een ernstige ziekte, in 1912 voor het eerst beschreven door Crou-

zon. De hoogte van de sculptuur bedraagt 7,9 cm.

Foto 3: Een koningin. Gemaakt in Zuid-Duitsland. De koningin zit op een rijdier, een eenhoorn. Deze figuur heeft een hoogte van 7,8 cm en is gesneden uit palmhout. De figuur dateert uit de 16e eeuw. Een compleet spel uit dezelfde periode is te vinden in het Rijksmuseum in Amsterdam. In het Bayerisches National Museum in München bevindt zich een verwant spel uit 1575.

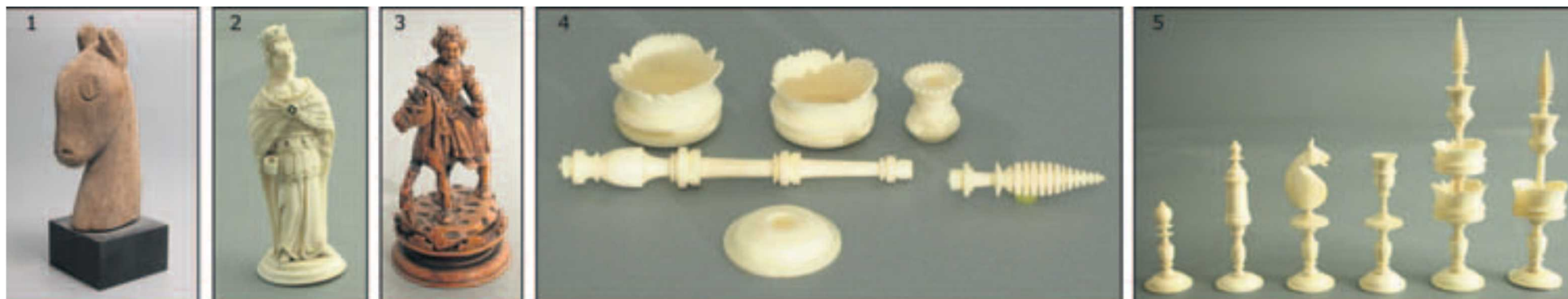
Foto's 4 en 5: Een Selenus spel. Dit speltype is gemaakt gedurende de 17e, 18e en 19e eeuw. De koning en de koningin zijn volledig demonta-

denken hun naam aan Gustavus Selenus, dit is de schuilnaam van Herzog August II von Braunschweig-Lüneburg die in 1616 (Leipzig) het eerste schaakleerboek heeft geschreven in de Duitse taal met als titel *'Das Schach - oder König-spiel'*.

Het boek *'Chessmen Art and History'* telt 384 pagina's; luxe uitgevoerd; Engelstalig; cd bijgevoegd. Lezers van deze krant krijgen een korting van 7 euro op de normale prijs. Voor de lezers bedraagt de prijs €62,90 excl. €8,00 verzendkosten. Bestellen kan via www.gopher.nl o.v.v. lezersaanbieding Limburgs Dagblad / Dagblad De Limburger.

bel. De spellen werden gemaakt van ivoor, been en hout. De figuren (echt technische hoogstandjes)

Bijzondere stukken (2)

In de loop van vele eeuwen zijn prachtige schaakstukken gemaakt. In een serie van vier afleveringen laten we een aantal bijzondere exemplaren zien. Vandaag deel 2.

Deze stukken zijn beschreven in het boek 'Chessmen Art and History' van het Limburgse echtpaar Mathieu en Ine Kloprogge-Lahaije (geboren en getogen in Kerkrade, nu woonachtig in Hilversum). Zij behandelen eeuwenoude schaakstukken uit de hele wereld met hun achtergronden, ontwerpers, makers, opdrachtgevers.

Foto 1: De koning van een John Company spel. De koning, de rajah is gezeten in een howdah onder een baldakijn. Voor de rajah zit de mahout. De figuren zijn gestoken uit ivoor, zijn gemaakt in India en dateren uit de 19e eeuw. De hoogte van de koning bedraagt 5,5 cm. Dit speltype dankt zijn naam aan de British East India Company die ook John Company werd ge-

noemd. Het Engelse bezettingsleger van de Company vocht tegen de Franse en de Indiase legers.

Foto's 2 en 3: Een gietijzeren Selenus-spel. Bijzonder bij dit spel is dat de koning en de koningin zijn uitgevoerd als Selenus-figuren. De lopers en de pionnen zijn bustes. De koning heeft een hoogte van 7 cm; de pion 3,1 cm. Verdere informatie over dit spel kon niet worden gevonden. Mogelijk is het gemaakt in de ijzergieterijen in de omgeving van Berlijn en dateert rond 1820. De detailopname is het hoofd van de loper. Op de voorkant van het hoofddekseel zijn twee hamers kruiselings aangebracht.

Dit teken is ook terug te vinden in mijnbouwgebieden.

Foto 4: De beide koninginnen uit een in Japan gesneden ivooren schaakspel. Het spel dateert uit de 19e eeuw en werd gemaakt voor de export naar Europa. Links is de Japanse keizerin te zien; rechts de Chinese keizerin. Het spel heeft als thema een van de vele conflicten tussen China en Japan. In Japan gemaakte schaakspellen zijn zeer zeldzaam. De hoogte van deze figuren bedraagt 6,6 cm.

Bijzondere stukken (3)

In de loop van vele eeuwen zijn prachtige schaakstukken gemaakt. In een serie van vier afleveringen laten we een aantal bijzondere exemplaren zien. Vandaag deel 3.

Deze stukken zijn beschreven in het boek 'Chessmen Art and History' van het Limburgse echtpaar Mathieu en Ine Kloprogge-Laha-rije (geboren en getogen in Kerkrade, nu woonachtig in Hilversum). Zij behandelen eeuwenoude schaakstukken uit de hele wereld met hun achtergronden, ontwerpers, makers, opdrachtgevers.

Foto's 1 en 2: Op de ene foto zien we de vier

lopers uit het beroemde Russische schaakspel 'Reds and Whites', later genoemd 'Communisme versus Kapitalisme'. Links op de afbeelding de swingende Russische adel gekleed in een kostbaar gouden harnas en toegerust met epauletten en een gouden helm. De adel, met aan het hoofd tsaar Nicolaas II, buitte het volk uit. Rechts Russische soldaten. Deze soldaten hebben als sokkel de rode ster met vijf punten.

Op de andere foto zien we links tsaar Nico-

laas II en naast hem de tsarina. Het Russische hof smijt met geld terwijl het volk crepeert van de honger (de Whites, het Kapitalisme). Rechts een boerin en als koning een zelfbewuste standvastige arbeider (de Reds, het Communisme). Dit spel is gemaakt naar aanleiding van de October Revolutie in 1917. Het spel is ontworpen en gemaakt door Natalia Danko en haar zus Yelena Danko. De figuren zijn van porselein en stammen uit de Lomonosov Porselein Fabriek. De fabriek ligt bij St. Petersburg en werd opgericht door tsaar Peter de Grote in de 18de eeuw. Het spel dateert rond 1925.

Foto's 3 en 4: Dit spel uit Griekenland heeft de Griekse mythologische goden als schaakfiguren. De koning is de oppergod Zeus. Ter ere van Zeus werden de Olympische spelen gehouden. De koning heeft een hoogte van 7,8 cm. Op het schild van Zeus is het Parthenon te zien. Op het schild van de Griekse krijger met helm is een rendier afgebeeld, mogelijk de geit Amaltheia. De hoogte van de pion bedraagt 5,7 cm.

